

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 29.02.1988, sp. zn. 4 Cz 8/88, ECLI:CZ:NS:1988:4.CZ.8.1988.1

Číslo: 49/1991

Právní věta: Ve smyslu dříve platného ustanovení § 197 odst. 1 o. z. platilo i ohledně družstevní garáže to, co je stanoveno v § 180 odst. 2, věta první a druhá, o. z. V takovém případě tedy nemohla připadnout dědici zůstavitele při projednávání dědictví zůstatková hodnota členského podílu ve stavebním bytovém družstvu týkající se družstevní garáže do soupisu aktiv dědictví tu může být zařazena případně jen náhrada za tuto zůstatkovou hodnotu ze strany pozůstalého manžela.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 29.02.1988

Spisová značka: 4 Cz 8/88

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dědění, Družstvo stavební bytové, Garáže

Předpisy: 40/1964 Sb. § 180
§ 197

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 49

Ve smyslu dříve platného ustanovení § 197 odst. 1 o. z. 1) platilo i ohledně družstevní garáže to, co je stanoveno v § 180 odst. 2, věta první a druhá, o. z.

V takovém případě tedy nemohla připadnout dědici zůstavitele při projednávání dědictví zůstatková hodnota členského podílu ve stavebním bytovém družstvu týkající se družstevní garáže; do soupisu aktiv dědictví tu může být zařazena případně jen náhrada za tuto zůstatkovou hodnotu ze strany pozůstalého manžela.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky z 29. 2. 1988, [4 Cz 8/88](#))

Zůstavitel zemřel bez zanechání závěti a jako jeho dědici přicházeli v úvahu jeho manželka A. P. a syn M. P.

Do bezpodílového spoluvlastnictví zůstavitele a jeho manželky státní notářství, kromě jiného zařadilo také zůstatkové hodnoty členských podílů u Stavebního bytového družstva v P. k bytu ve výši 37

935,- Kčs a ke garáži ve výši 13 398,- Kčs.

Svým rozhodnutím pak státní notářství určilo, že do dědictví z tohoto majetku náleží kromě jiného náhrada poloviny zůstatkových hodnot členských podílů týkajících se bytu ve výši 18 967,50 Kčs a garáže ve výši 13 398,- Kčs; manželce zůstavitele připadla zůstatková hodnota členského podílu týkající se bytu.

Po provedení soupisu aktiv a pasív dědictví státní notářství dále rozhodlo o určení obecné ceny majetku zůstavitele částkou 35 465,50 Kčs, výše zůstavitelových dluhů částkou 6734,- Kčs a čisté hodnoty dědictví částkou 28 731,50 Kčs a schválilo dohodu o vypořádání dědictví, podle níž manželka zůstavitele převzala z dědictví kromě jiného náhradu poloviny zůstatkové hodnoty členského podílu ve stavebním bytovém družstvu, týkajícího se bytu, a syn zůstavitele převzal z dědictví zůstatkovou hodnotu členského podílu ve stavebním bytovém družstvu, týkajícího se garáže.

Nejvyšší soud České republiky rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti ČR, tak, že uvedenými rozhodnutími státního notářství byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Jde-li o byt družstevní, zanikne smrtí jednoho z manželů právo společného užívání bytu manžely. Bylo-li právo na družstevní byt nabyto za trvání manželství, zůstává členem družstva pozůstalý manžel a jemu náleží členský podíl; k tomu přihledne státní notářství při vypořádání mezi dědici a pozůstalým manželem (§ 180 odst. 2, věta první a druhá, o. z.).

Z ustanovení § 197 odst. 1 o. z. vyplývá, že o užívání místností nesloužících k bydlení, mezi něž patří i garáže, platí přiměřené ustanovení o užívání bytu s výjimkami, které jsou v ustanovení § 197 odst. 1 o. z. taxativně uvedeny.

Zůstaviteli vzniklo za trvání manželství právo společného užívání bytu i garáže, jakož i společné členství manželů ve Stavebním bytovém družstvu v P. 2) Z těchto důvodů náležela zůstatková hodnota členského podílu ve stavebním bytovém družstvu, týkajícího se garáže, přímo ze zákona manželce zůstavitele. V tomto řízení mohla být řešena jen otázka vypořádání mezi dědici zůstavitele ohledně náhrady za zůstatkovou hodnotu členského podílu ve stavebním bytovém družstvu, týkajícího se jak družstevního bytu, tak i družstevní garáže.

Státní notářství proto v rozhodnutí o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví zůstavitele a pozůstalé manželky mělo určit, zda a v jaké výši případně do dědictví náhrada zůstatkové hodnoty členského podílu týkajícího se garáže od pozůstalé manželky, jestliže jí tento členský podíl připadl.

Z těchto důvodů státní notářství nepostupovalo správně, když do dědictví zařadilo zůstatkovou hodnotu členského podílu, týkajícího se družstevní garáže, a nikoli náhradu za zůstatkovou hodnotu. Toto nesprávné rozhodnutí pak mělo vliv i na další rozhodnutí, jímž státní notářství určilo obecnou cenu majetku zůstavitele, výši dluhů a čistou hodnotu dědictví a schválilo dohodu o vypořádání dědictví, podle níž nemohl převzít zůstatkovou hodnotu členského podílu ve stavebním bytovém družstvu, týkajícího se družstevní garáže, syn zůstavitele.

Uvedenými rozhodnutími státního notářství byl proto porušen zákon v ustanoveních § 34 a § 40 odst. 1 not. ř. ve spojení s ustanoveními § 39, § 180 odst. 1 a § 197 odst. 1 o. z.

Poznámky pod čarou:

1) Srov § 16 bod 1 zákona č. 116/1990 Sb. ve znění redakčního sdělení na str. 1188 v částce 52/1990

Sb.

2) Srov. i rozhodnutí uveřejněné pod č. 6/1985 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.